

NAPSUGÁR

12.

GYERMEKIRODALMI LAP • LX. ÉVFOLYAM • 676. SZÁM

2016. DECEMBER

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Angyalváró

Egy nap a háromszázhatvanötből,
egy nap, mikor senki sem bömböl,
egy nap, mikor alig van káosz,
egy nap, mikor angyal jön házhoz.
Egy nap, mikor angyal vagyok én is,
apu és anyu is angyal, öcsém is,
ilyenkor sehova nem megyünk,
csak eszünk, és egész nap szeretünk.

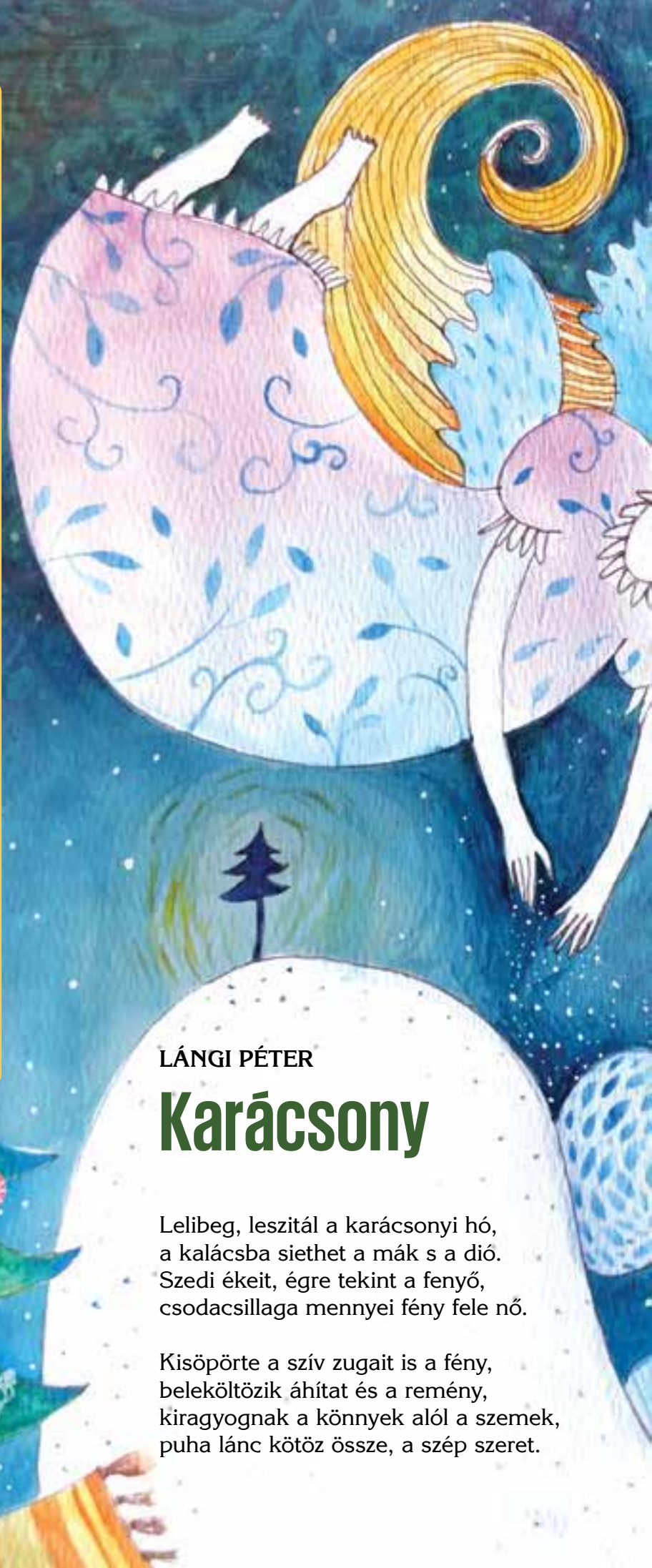
DÖME ZSUZSA

Angyalének

Hát megjöttél Karácsonyra?
Hárfa húrja, angyalének
hozta hírül érkezésed.
Hozott Isten, karácsonyfa!

Ide teszünk a sarokba,
aggatunk rád angyalokat,
csillagszórót, csillagokat,
harangokat Karácsonyra.

Körülötted kézen fogva
dalolunk szent, szép éneket.
Taníts nekünk még szebbeket
az idei Karácsonyra!

LÁNGI PÉTER

Karácsony

Lelibeg, leszítál a karácsonyi hó,
a kalácsba siethet a mák s a dió.
Szedi ékeit, égre tekint a fenyő,
csodacsillaga mennyei fény fele nő.

Kisöpörte a szív zugait is a fény,
beleköltözik áhítat és a remény,
kiragyognak a könnyek alól a szemek,
puha lánc kötöz össze, a szép szeret.

Számláljuk az ünnep szép pillanatait, mint
angyalhaj szálait. Aranyzsínórt fonunk belőlük,
fényeset, erőset, mely egész évben kivezet
majd a kútmély gondokból.

Hány Karácsonyra emlékszel? Milyen
képeket, ízeket, illatokat őriztél meg?

A Napsugár oldalait is szódd
emlékeid közé.

Kívánjuk, hogy boldog, áldott
legyen Karácsonyotok.

LÁSZLÓ NOÉMI

Téli altató

Mélykék ég,
széncinkék,
jégszárnyak,
békesség.

Völgyteknő,
holdteknő,
szirtárnyak,
fagyfelhő.

Tőöble,
hófödte,
légangyal,
ködcsörte.

Fényszáron
félálom,
angyalhaj,
számlálom.

TÓTH ÁGNES

Betlehemi hangulat

A Hargitán a kis faház,
Betlehem-idéző látomás.
Membújhat bent egy kis karám,
és benne jászol is talán.

Esetleg az is meglehet,
hogy Jézus épp most született.
A szél itt kinn elcsendesül,
az égen fényes csillag ül.

December van, éjféltre jár.
Talán jön majd három király.

Kerubina

Az éjszaka porcukor-hó szóródott a városra. A járókelők óvatosan araszolgattak, mintha egy óriás tepsi almáspite tetejére tévedtek volna.

Dániel fehér botját maga előtt lengetve íveket rajzolt a hóba. A hópelyhek vígan korcsolyáztak sötét szemüvegén. Nagyanyja már biztosan türelmetlenül várja a karácsonyi vacsorával. Lépteit sietősre fogta. Zsebében kitapogatta a kis ajándékdobozt, és óráján megnyomta az időjelző gombot.

– Hat óra harminckét perc – szólalt meg a szerkezetbe épített géphang.

– Elkéstem. Azt ígértem, hogy negyed hétre ott leszek – nyilallt bele a gondolat a fiúba, és izgalmában kiejtette pálcáját a kezéből.

Amint keresgélte, egy frissen kiásott csatornaárok szélére lépett, s egyensúlyát veszítve az árok mélyére zuhant. Tehetetlenül tapogatózott, amikor egy női hang szól le hozzá:

– Kapaszkodj a sálamba, jó erős, megbír.

Dániel a sálba fogózkodva nagy nehezen talpra állt.

– Add a kezed, lépj magasra, én majd kilendítelek a gödörből – biztatta a hang, és egy kesztyűs kéz kulcsolódott az övére.

A következő pillanatban a fiú már kint volt az árokból. Botját is kezébe adta mentője.

– Te szegény, jól megjártad! Kerubina vagyok – mutatkozott be a lány, miközben a havat sepergette Dániel kabátjáról. – Szerencséd, hogy éppen a nyomodban jártam.

– Köszönöm a segítséget. Sajnálom, hogy feltartóztattalak, biztosan várnak már a karácsonyi vacsorával – mondta Dániel, miután maga is bemutatkozott a lánynak.

– Nem, nem vár senki. Nálunk, az árvaházban már véget ért az ajándékozó ün-

napély. Kimenőt kértem egy sétára. Éppen hazafele tartok, de van még időm bőven. Elkísérek, ha nem bánod.

– Örömmel kapaszkodom beléd, ha nem zavar a lassú botorkálásom. De előbb megnézem az arcod és a hajad.

– Megnézed? – csodálkozott Kerubina.

– Igen, a kezemmel.

– Tessék, leveszem a sapkám – egyezett bele a lány.

– Milyen dús és hosszú a hajad! Ugye szőke? – kérdezte Dániel, miközben tenyere radarként tanulmányozta Kerubina fejét.

– Eltaláltad, világos szőke, szinte fehér. Albino vagyok. Seszínű. Sokat csúfolnak miatta. Fakóca a gúnynevem.

– Fakóca? Mulatságosan hangzik. Szeretném meghálálni a segítséged...

– Szoktál rajzolni? – villant fel a szeme Kerubinának.

– Sohasem. A vakok nem rajzolnak.

– Kérlek, rajzolj nekem valamit a hóba. Ez lenne a legszebb ajándék. Engem sajnos eltiltottak a rajzolástól.

– Miért? Összefirkáltad a falakat, mint a húgom?

– Nem. Kislánykoromban, amikor először adtak kezembe papírt és ceruzát, nagyon boldog voltam. Mindenféle rovar, bogarat rajzoltam. Papírok százait töltöttem meg apró lényekkel. Aznap éjjel az intézetet ellepték a rovarok és bogarak. Mindenki azzal vádolt, hogy az én rajzaim elevenedtek meg. Évekkel később az

egyik nevelőnő titokban mégis festéket, papírt ajándékozott a születésnapomra. Fénylő szárnyú sirályokat festettem. Nemsokára az igazgató íróasztala fölött egy egész raj sirály vijjogott. A személyzet az ördög művének vélte ezt.

Megfenyegettek, hogy ha rajzoláson kapnak, kicsapnak az árvaházból.

– Hát ez csodálatos – kiáltott fel Dániel. Én rajzolk nek ed egy tányér számócát, te pedig fess a homlokomra egy látó szemet. Kíváncsi vagyok a világra.

– De nincs se ceruzám se festékem – sajnálkozott Kerubina.

– Itt a zsebemben egy dobozka, benne egy ajakrúzs. Nagymamámnak vásároltam karácsonyi ajándéku l. Biztosan nem bánja, ha kölcsönveszem.

Dániel fehér botjával egy kört rajzolt a hóba, a közepébe pedig sok-sok pöttyöt.

– Illatozó, friss erdei számóca, rendhagyó karácsonyi vacsora – csettintett nyelvél a lány, miközben a hópelyheket majszol-gatta, majd titokzatos mosollyal elővette az ajakrúzs t, és alig kivehető körvonalú szemet festett Dániel homlokára.

A fiú némán állt a pillanat íg ézetében. A világ egyszeriben megtelt fénnel, színekkel, formákkal. A sötétség madara felszállt szemé ről, és beleolvadt az egyik hófelhőbe.

Szó tlan hálával tette kezét Kerubina vállára. A lány felszisszent:

– Vigyázz, nagyon fáj a lapockacsontom. Ha már így összebarátkoztunk, eláru-lom neked a legféltettebb titkom. Születésem óta minden évben ezen a napon kiújul a hátfájásom. Ugyanis tizenhat évvel ez-előtt, december huszonnegyediken én is testi fogyatékos sággal jöttem a világra. Két pihés szárnyacska verdesett a hátamon. A nehéz szülés édesanyám életébe került. Amikor a szülészorvos meglátott, szána-kozva kiáltott fel: – Szegény árva kislány, nem hagyhatom, hogy szörnyszülöttként élje le életét – azzal előkapta sebészkesét, és lemetszette a szárnyamat.

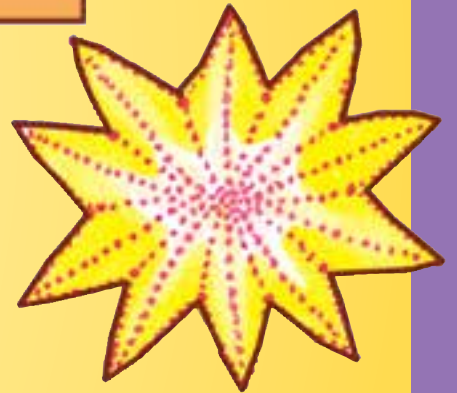

Angyalok hirdetik

Az angyal, a pásztor, a tehénke, kis betlehemed minden szereplője szelíd mosollyal hirdeti a Szenteste örömét.

Vágd körül a rajzokat, a pánt segítségével ragassz hengert belőlük, és rendezd be köréjük az istálót kartonból, textilből, szalmából.

Az övszövő

Egyszer vót, hol nem vót, kinek messzecke, kinek közelecke, a Tatros folyó völgyében, Patakország közepében, vót egy asszony, s annak három fia s egy szem leána. Jó testvérek vótak, úgy szerették egymást, mint galamb a búzát.

Mikor a fiúk már nagyobbacsókák lettek, az anyjuk feltarisznyálta őket, s elküldte a johókkal* kalibázni*. A leán szomorú vót, hogy őszig nem látja a fivéreit. Neki azonban ott-hon kellett segítenie. Esténként az osztovata* mellé kuporodott, s tanulgatta a bernyóc* szövését. Napról napra ügyesebb lett.

Lassan eltelt a nyár, s megjöttek a hideg napok, amikor a faluba visszatérnek az állatok, s velük együtt a kalibázók. Messziről hallatszott már a külük* hangja. A leán boldogan állt ki a kapuba, de hiába várt, nem vótak sehol a fivérei. Csupán hárommal több johót számolt az akolban. Két-ségbeesett a leán, s egész este kinn maradt, hátha a fivérei mégis hazatérnek.

Ahogy ott búslakodik s kesereg, egyszer csak megszólalt az egyik johócska:

– Kicsi húgunk, ne sírj értünk!

– Itt vagyunk mind, de többé már nem ember alakban – szólalt meg a másik. – Tiltott helyen legeltettünk, s ott olyan kockoztát* ettünk, amitől berbécsek lettünk.

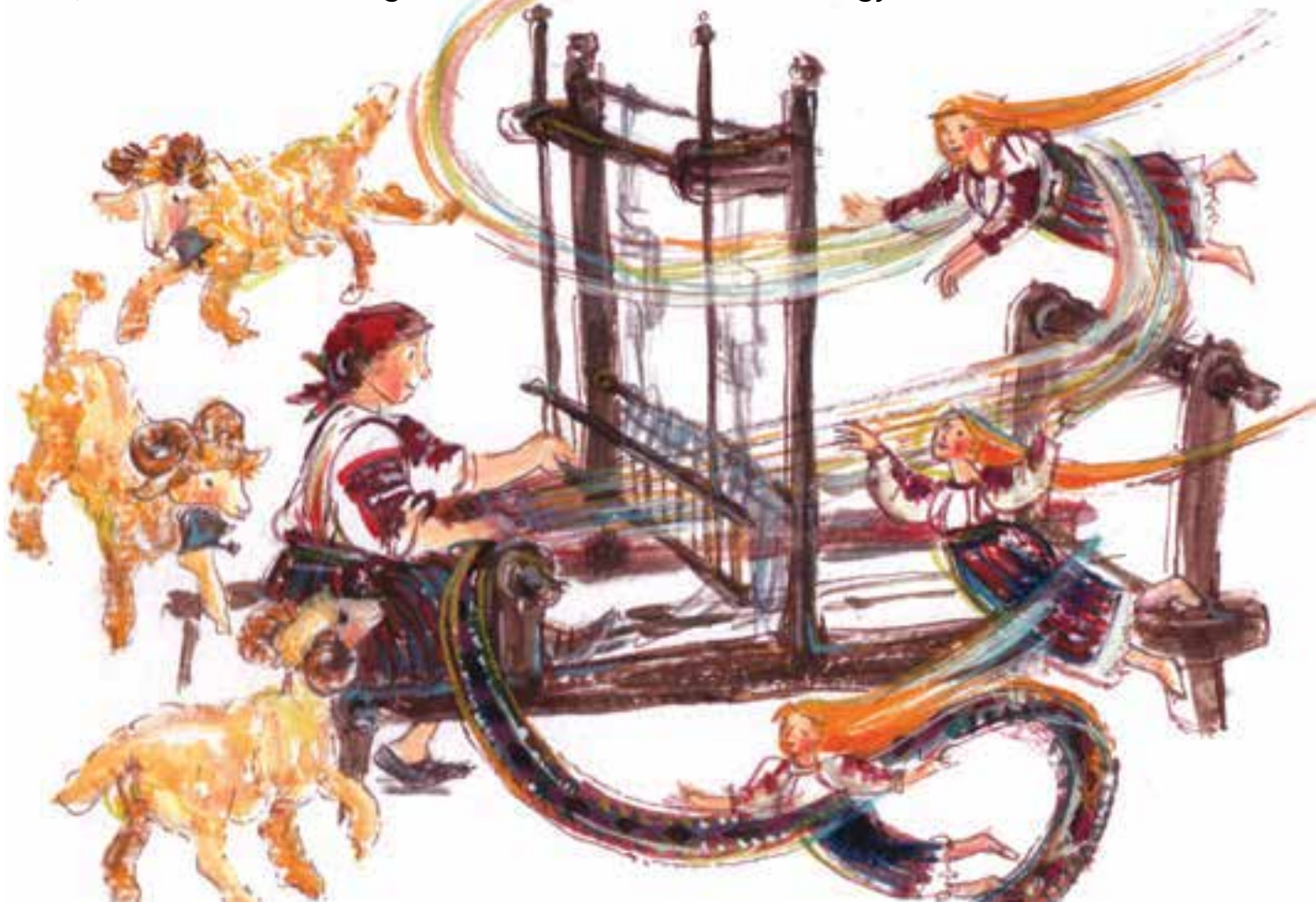
– Nem bonthatja fel a bűvigét más, csak egy szerető szív, s egy teljesíthetetlen fogadás – bégette a harmadik.

– Mi az, hadd halljam! – örült meg a leán, ahogy fivéreai életben vannak.

A három johófiú elpanaszolta, hogy a legelők banyája csak akkor oldja fel a varázst, ha hét hét múlva minden gyimesi leán más-más mintával díszes bernyócot köt a derekára. Az ám, csakhogy hiába volt a leán a legügyesebb szövő, tudta, hogy nem készülne el, ha száz karja lenne es.

– Segélj meg ingemet, Babba Mária! – sóhajtotta a leán, s amint ezt kimondta, lágy fuvallat érintette arcát.

A patakok felől tündérek jöttek, s köré gyűltek. A leán hétszer hét nap, s hét éjszaka fáradság nélkül csak szötte a szebbnél szebb színes mintákkal díszített bernyócotkat. Csak úgy kápráztak a tűzvasas, kékgyőfejes, eperlapis hímek ujjai között. Nem akadt két egyforma közöttük.

A tündérek pedig hordták szét a Gyimesekben, ki-ki ahonnan jött: Áldomás pataka, Hidegség pataka, Farkasok pataka, Szöcsök pataka, Récepataka, Ciherek pataka, Antalok pataka, Ugra pataka, s így tovább, szép sorjában, minden ház leánának.

Lám, az utolsó napon minden karincát új bernyóccal köthettek meg a gyimesi leánok. De jaj, egy azonban még mindig hibádzott. A leán saját magának bizony elfelejtette megszőni a bernyócot. Nemcsak, hogy elfelejtette, de már fonala sem maradt. Ekkor minden tündér egy-egy tündöklő szálát húzott ki a ruhájából, azt a leánnak adták, majd búcsút intettek. Nagy fényesség támadt az osztovátán, s a csodás tündérfonalak lebegve, tekergőzve maguktól szövődtek össze.

Mire az ötvenedik nap első sugarai felragyogtak, a leán es átköthette derekát az új bernyóccal. De az olyan szép volt, hogy emberi szem olyant még nem látott.

A három johófiú megrázta magát, s újra emberi alakot nyertek.

– Köszönöm Babba Mária! – kulcsolta imára kezét a leán, aztán egymás nyakába ugrottak, táncra perdültek, s nagyot sirültek*.

Mese vót, vagy igaz vót, dönts el, hogyha akarod!

* *johó*: juh; *kaliba*: kunyhó, a pásztorok ideiglenes szálláshelye, akik kora tavasztól a téli fagyok beálltáig a hegyek között legeltetnek; *osztováta*: szövőszék; *bernyóc*: gyapjúból szőtt, kétujjnyi széles övszalag; *külü*: juhok csengettyűje; *kokojsza*: áfonya; *sirül*: perdül, fordul

A gyimesi csángók Moldva és Erdély határán, égigérő hegyek között, a Tatros szűk völgyében élnek. Három falujuk, Gyimesfelsőlók, Középlók és Gyimesbükk a Tatrosba ömlő gyors patakok mentén szétszórta épült. Termőföldjük alig van, az állattartás és a fakitermelés a megélhetésük. Őseik csíki székelyek, de viseletük inkább a moldvai csángókéval rokon. Zárt közösségként megőrizték a székely népművészet, népköltészet és tájnyelv legrégebb kincseit. A lányok, asszonyok lepelszoknyát, katrincát tekernek hosszú ingükre, s ezt hímes-szöttes gyapjúövvvel, bernyéccal vagy bernyóccal kötik meg a derekukon.

KISS LEHEL

Ha libegő volnék

Távol a zajtól, s távolabb egyre,
haladnék lassan fel, fel a Cenkre.
Benne libegnék az otthoni tájban,
s számolgatnám, hogy új fenyő hány van,
s számolgatnám, hogy fogy, fogy a méter,
s mosolyognám, hogy lebegve ér fel
– mire a Hold kél, s leszáll az este –
mázsányi testem a hófödte Cenkre.

Cenktől a Holdig feszített pályán
az égi utat libegve járnám;
benne lobognék a mennyei tájban.
Hány üstökös és új csillag hány van,
mind megszámlolnám,
s beszélnék minddel...

S vinnélek Téged magammal, hidd el,
fennebb a Cenknél, messzebb a Holdnál
– s velem libegnél, bennem lobognál.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Libegő

Libegőn libegek a hegycsúcsra,
Intek a lenti zegzugnak:
– Kanyargó utak és ösvények,
Most egyenes röptömből nézlek.

Zúgón libeg és libegve zúg,
Az égen valahol van egy alagút,
Ott zúg libegve, ott libeg zúgón,
Akár egy hangjegy
a hangszerhúron.

A brassói Cenk

Népmonda

Úgy tartják, hogy Brassó büszkesége, a Cenk, a város fölé emelkedő hegy valaha gonosz óriás volt. Hatalmas várban élt, és nem volt ember, állat, hogy ne rettegett volna a szörnytől. Cenk gonoszsága nem ismert határt, királykisasszonyt és szegény parasztleányt egyaránt elrabolt. A hajadonok lelkei fent, a magasban világító oszlopokká váltak, és fájdalmukat messze hirdették. Mindenki tudta, az óriás ilyenkor alszik, s talán remény lenne elpusztítására, de senki sem tudott bejutni a vár hatalmas kapuján. Élt ebben az időben egy ifjú, Denge, aki elhatározta, hogy megpróbálja jóssággal legyőzni a szörnyeteget, akin a fegyver nem fogott.

Ebben az időben az állatok még tudtak beszélni. Történt, hogy Denge, amint a Cenk vára felé tartó útján egy fa alatt pihenőt tartott, az ágak közt egy fenséges szépségű hollót pillantott meg. A hatalmas madár épp azon búslakodott, hogy elveszítette az egyik farktollát, amelyben olyan erő lakozik, hogy még Cenket is le lehetne győzni vele.

Denge, amíg a holló szavait hallgatta, meg is pillantotta a fűben a hosszú farktollat. Bár arra gondolt, milyen jól felhasználhatná az óriás ellen, mégis visszaadta a hollónak, hiszen így kívánta a tisztesség.

A madár, látva Denge becsületességét, az ifjúnak ajándékozta a büvös tollat. Fel is ment a legény az óriás várába, a toll segítségével könnyűszerrel kinyitotta a kaput, amellyel mások hasztalan vesződtek, és meglátta a mélyen alvó óriást. A horkoló szörnyeteghez lépett, és a varázstollal végigsimított egész testén és szemén. A gonosz Cenk nyomban felébredt, de legnagyobb rettenetére szeme világa elveszett, s tagjaiban furcsa dermedtséget érzett. Denge csak annyit mondott szelíd hangján, hogy a jószág hatalma a leggonoszabbat is legyőzi.

És valóban, a hatalmas test egyre hidegebb, élettelenebb lett, már jajszó sem jött ki a száján, Cenk átváltozott sziklává. Úgy, a hátán fekvé, felszökni próbáló, de arra képtelen testtartásban. Az emberek alig merték elhinni, hogy megszabadultak a gonosz óriástól, fel is másztak a Cenk-sziklára, hogy lásák, nincs-e még benne élet. A kősziklán támadt sebekből, a repedéseken át kristálytisza források bugygyantak ki, amelyek a völgybe érve megtermékenyítették a talajt. Így támadt a jószág hatalma révén új élet a kihűlt gonoszság nyomán.

Elmondta a brassói Bartha Anett 2015-ben, a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen. A novemberi Napsugárban megjelent, Az Isten kardja című regét a zombolyai Festő Róbert András előadásában hallottuk Marosvásárhelyen.

GYŐZTES CSATÁNK, HŐSÖK, VITÉZEK! ÁLMOS VEZÉR

Szerettek jégen csúszkálni? Akkor folytathatjuk az időutazást, hiszen az őstörténet olyan, akár a csúszós jég-tükör! Ahány forrás, annyifélet állít. Olvastátok novemberi mesémben: a nyugati történészek szerint Aetius nyerte meg a catalaunumi csatát, ám mi tényekkel bizonyítottuk, hogy Atilla győzött. Hiába kutat, érvel sok bátor történész, hiába cáfolják meg a hazugságokat, hivatalos történetírásunk, tankönyveink ma is azt a hamis és negatív képet festik őseinkről, amelyet ellenségeink félelmükben találtak ki, és hitettek el a világgal.

Ha a magyarság megismerné, és önmagában felismerné ősei igazi arcát, többé soha nem félne, nem lenne kishitű, félreve-zethető, hanem büszke és legyőzhetetlen.

A Kisjézus születésének ünnepén ismerősen zeng bennünk fogantatásának csodája. Máriának az Úr anygala, Emesének álmában megjelenő szent madarunk, a turul hozta hírül, hogy fia születik. Jézus, az Istenfiú azért jött, hogy visszahozza az emberek közé a szeretet szövetségét. Álmos küldetése az volt, hogy Isten ostorának, Atillának örökébe lépjen, visszavezesse a magyarokat a Kárpát-medencébe.

Álmos nagyfejedelem, Ügyek és Emese fia 819-ben született. Csak azt szokták róla megemlíteni, hogy turul jelezte születését, és Árpád apja volt. Pedig jelentősége ennél sokkal nagyobb.

Ráadásul igazság-radarunk is villogni kezd: ha az ő születését kísérte égi jel, miért nem róla nevezték el az uralkodóházat, amely Emese méhéből fakadt? Lám, ismét tetten értünk egy történelmi ferdítést. Az Árpád-ház nevet évszázadokkal később találták ki. Korabeli forrásokban sehol nem

leljük. Miért is adtak volna új nevet annak, ami már réges-rég létezett, és persze neve is volt?

Turul nemzetség volt a magyar uralkodók „családneve”, s ez bizony nem Árpáddal, Álmoossal, hanem évezredekkel korábban, Nimróddal kezdődött, és sumér, szkíta, pártus, hun uralkodók hosszú sorával folytatódott. Nem véletlenül díszítette Atilla zászlaját, Álmos pajzsát a koronás turul.

Ezek szerint Emesének a turul nem azt jövendölte meg, hogy új uralkodó-nemzetség fakad méhéből, hanem azt, hogy fia és utódai elvezetik népüket messze nyugatra, őseik földjére, ahol bő folyóként árad majd szét a magyarság. Álmoossal és fiával, Árpáddal új korszak kezdődött, de nem új uralkodóház, kárpát-medencei bejövételük pedig nem honfoglalás, hanem hazatérés.

Aki Turul-nemzetség helyett Árpád-házat, honvisszafoglalás helyett honfoglalást emleget, több ezer évvel megrövidíti múltunkat, s gyökereinkkel együtt nyisnyirbálja jövőnket is.

A turul jelezte Álmos születését, segítette harcaiban, és mutatta népének az utat

Álmos vezér.
László Gyula rajza

A magyarok Kijev előtt.
Vágó Pál festménye

got, sereget szervezni, hogy szétverje az ellene összefogó szinte teljes európai haderőt?

Álmos kitűnő hadvezér és diplomata volt. Akivel csak lehetett, szövetséget kötött, aki ellenszegült, azt legyőzte.

a Kárpáthazáig. Álmost ereje, vitézsége, hadi tapasztalata és jellemének szilárdsága méltóvá tette az égiek által neki szánt feladat végrehajtására. Hiszen hatalmas mű volt a honvisszafoglalás. Nem egy-két évig, hanem évtizedekig tartott. Legfontosabb feltétele az összefogás, a fegyelem és az erő volt. Az Etelközben a hét magyar törzsfő vérszerződést kötött: igazságos és méltányos törvényekkel szabályozták egységüket (alkotmány volt ez a javából!), Álmost és utódait vezérnek fogadták el. Hadseregük kitűnően képzett, felfegyverzett és fegyelmezett volt. Ma logisztikának hívják azt a hihetetlen előrelátást, szervezést, amellyel biztosították az asszonyok, gyermekek, öregek védelmét, ellátását, a tengernyi ménes, gulya, nyáj terelését Belső-Ázsiától, Dentu-Magariától a Duna-medencéig. Mintegy ötszáz ezer ember és többmillió állat tette meg az 1500 km-es távolságot.

Nekünk minderről azt tanítják, hogy a besenyők elől menekültünk az „új” hazába... Gondolkodjatok, kis hadvezéreim! Egy fejvesztve menekülő, zilált nép képes lett volna néhány év alatt birtokba venni az egész Kárpát-medencét, és 907-re oly erős orszá-

Hallottatok fényes kijevi győzelméről?

Mostanáig én sem. Bezzeg a hét gyászmagyar, a muhi vereség, a mohácsi vész vagy Rákóczi bujdosása bele van égetve a nemzet emlékeztetőbe! De hány győztes csatát tudunk kapásból felidézni? Pedig sokkal több van belőle.

Megpezszdül a vérünk, ha elolvassuk Komjáthy István regéjét a kijevi csatáról. Álmos nem engedhette, hogy a kijevi herceg hátba támadja a Kárpát-medence felé vonuló népét, így hát szövetséget ajánlott. A herceg ezt elutasította, és a kunokat hívta segítségül. Bár a kunok is sztyeppei lovasíjászok voltak, a magyarok legyőzték őket. A hét kun vezér hűséget esküdött Álmosnak, a kijevi herceg nagy hadisarcral járult elébe, és adófizetője lett. A továbbvonuló fejedelem utóvéd sereget hagyott Kijevben, amelynek székhelyét a Dnyeper partján ma is Magyar Dombnak (Uhorszka Hora) nevezik.

Zsigmond Emese

Keressétek meg a négy szomorú történelmi esemény évszámát. Soroljátok fel néhány győztes csatánkat.

Szeptemberi megfejtések: Hunor és Magor jó testvérként vállvetve küzdenek, segítik egymást, a Bibliából ismert Káin viszont verseng, irigykedik, s végül megöli testvérét, Ábelt. Ugyanezt teszi a latin mondabeli Romulusz is fivérével, Rémuossal. **Nyertések:** András Adrienn, Csíkkozmas; Gyerő Salamon, Kolozsvár.

A kijevei csata

KOMJÁTHY ISTVÁN nyomán

Álmos előrelovagolt, s egy őrdomb hátáról figyelte övéit.

A száznyolc nemzetség, a hétmagyar büszke csapata, mint mikor gátat tör a féktelen folyó, úgy hömpölygött előre. Rend uralkodott a hétmagyar táborában és szigorú fegyelem. A menet élén a kabarok három törzse haladt, Bors vezette csapatuk. A jobbszárnyon nemzetsége élén Ond, Kende és Előd lovagolt, a balszárnyon a rettenetes Tas, Huba és Töhötöm, közbül a gyerekek és az asszonyok szalagokkal díszített, könnyű kocsikon ültek. Vagyonuk, sok cifra ruhájuk, szőnyegek, aranyuk, ezüstjük szekereken gördült előre. A szekerek mögött ficáinkolt, nyiho-

gott a magyarok szeme fénye, a gyönyörű ménes. A ménes mögött gulya kolompolt. Minden szekérnek, minden nyájnak megvolt a maga őriző csapata, s minden csapatnak a maga rendelt kapitánya. A fegyelmezett menetet Kölpény kopjásai zárták.

Ha csendes este köszöntött rájuk, kutató pillantásuk a titokzatosan fénylő csillagokra vetették. Lesték a Hadak Útját, s amerre a végtelen égi út kanyargott, másnap arra folytatták útjukat.

Álmos az őrdomb tetejéről éppen az éjszakai szállásnak alkalmas táborhelyet fürkészte, amikor Ond fia, Ete, elébe ugrott paripáján :

– Jó Álmos, ijászaink ma hajnalban elérték e tartomány kapuját, Kijev városát. Palánkkal, kerítéssel, vizesárokkkal van körülvéve. Félelmesen megerősített város.

Álmos erre maga köré hívatta a vezéreket, s így szólt hozzájuk:

– Jó vezérek, jó társak. Követeket küldünk Kijev hercegéhez. Ha kapuit előttünk megnyitja, békével vonulunk át városán. Ki adja át üzenetünket?

– Megyek én! – lépett elő a jobbszárnyról Ond.

Ond borongós arccal tért vissza Álmos táborába.

– Az elbizakodott herceg, imé, ezt üzenete: „Van a hétmagyarnak hét jól futó paripája, még e napon a hét vezér hétfelé takarodjon városunk fala alól, különben hírmondó sem marad belőlük.”

Az üzenet hallatára Álmos iszonyú haragra lobbant. Megfúvatta a kürtöket, s csapatát felsorakoztatta.

Kijev hercege gyors követeket küldött a fehér kunok vezereihez. A hét kun vezér, Ed, Edömén, Et, Böngér, Ócsád, Vajta, Ketel szilaj csatakiáltással robogott Kijev városába, és esküvel fogadta, hogy a hétmagyar csapatát elúzi a vár alól.

A magyarok látták a rettenetes kun sereget. Nemegyszer mérték már össze kardjukat. Álmos elébük lovagolt, felemelte kardját, s jelt adott a csatára.

– Huj, huj, huj! Rajta, rajta! – kiáltották a magyar íjászok, s megeresztették a kantárszárat.

Sziszegve szántották a levegőt a nyílveszők, nagyokat koppantak a bőrpajzsokon. Jajgatás, hujjogató, lónyerítés töltötte meg a csatamezőt.

Álmos előrenyújtott kopjával bátran rontott előre. Ond és vezértársai követték példáját. De hát a kunok se hagyták magukat! Őket is a puszta nevelte, legalább olyan jól értettek a kopja forgatásához, mint a magyarok. Fokosaikat is fürgén forgatták. Íjászaik megingatták a kabar íjászok sorait.

Ekkor lendültek csatába a herceg katonái. Harsány kiáltással kapták oldalba a hétmagyar csapatát. Veszélyes pillanat volt. A magyar hadrend megingott.

Álmos látta a veszélyt, felágaskodott a nyeregben, s elkiáltotta magát:

– Vissza!

A kürtszóra megpördült a hétmagyar serege, s vágatni kezdett a sík mezőnek. Kijev hercege a magas bástyatoronyról figyelte az öldöklő tusát. Amikor Álmos serege sarkon fordult, örömeiben elkiáltotta magát:

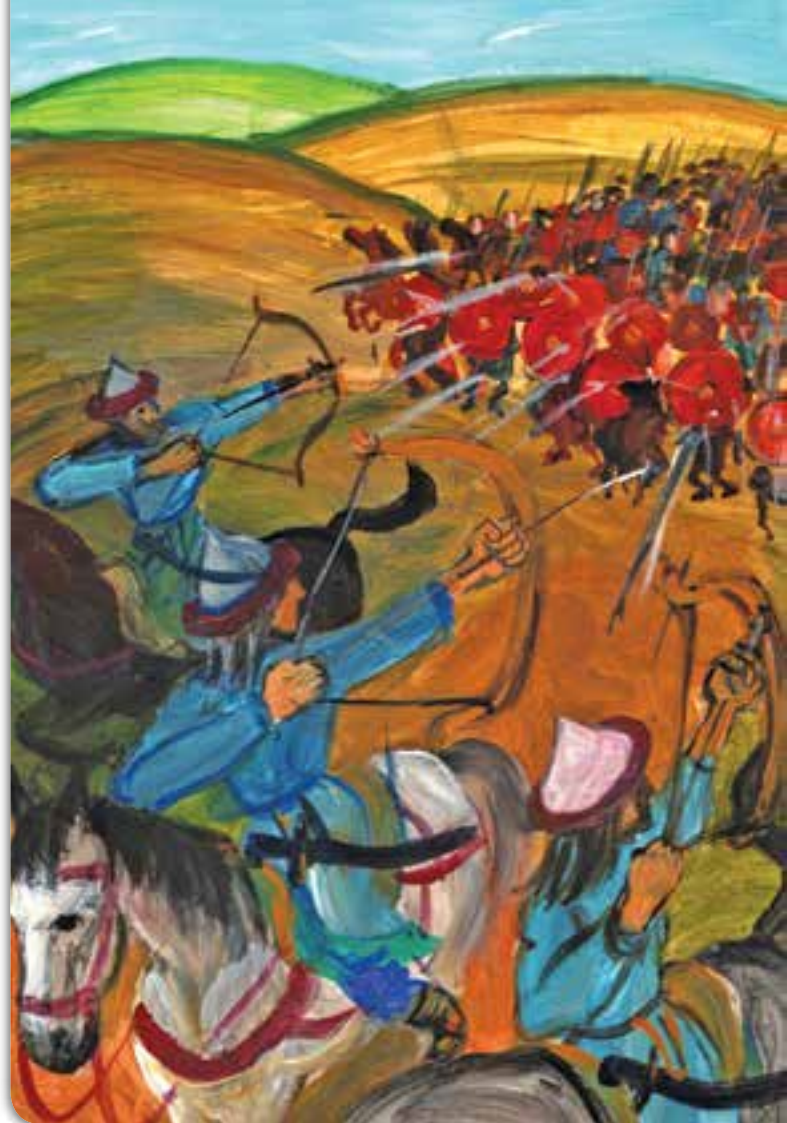
– Csatába! Csatába!

Nem kellett a fehér kunokat biztatni! Kantárszárat megeresztve vetették magukat a magyarok után. Irtózatossal porfelhő szállt fel nyomukban.

De alig hagyták maguk mögött a várost, Álmos megfordult a nyeregben. Félderékből kifordult, s amíg Piros Szárnya vágatott tovább, ő kilőtte nyergéből az élen lovaglókunt. A jelre a magyar vitézek olyan nyílzáport zúdítottak üldözőikre, hogy valósággal megtizedelték soraikat.

Majd a betanított magyar lovak egyetlen térdszorításra megfordultak, s a magyar sereg mint fergeteg csapott rá a megtépázott kunokra. Körülfogták, fokossal, baltával aprították a kunokat.

Olyan váratlan volt a rajtaütés, hogy a kun vezérek egy része szégyenszemre

megfutamodott, a többiek megadták magukat, és a magyarokhoz csatlakoztak.

Álmos a város piacán lóháton fogadta a herceg követét.

– Halljam urad üzenetét! – szólt a nyeregből. – Az előbbi üzenetére már megkaptam válaszomat!

– Fogadjátok el uram békejobbát – szólt remegő hangon a követ. – Hallotta, hogy Atila országát keresitek. Mi ismerjük jól az útját, elvezetünk a kapujába. Fogadjátok el gazdag ajándékát, s hogy lássátok szándékunk tisztaságát, fiait túsul adjuk oda nektek.

Piros Szárnya lábához rakták a herceg ajándékát: temérdek aranyat, menyét- és nyusztprémet. Ezer lovat is vezettek Álmos elébe orosz módra felszerszámozva, cifrán díszített nyereggel, száz tevét és száz kun fiút.

Amikor mindent elébe adtak, Álmos intett az osztóknak, és hét részre osztatta az ajándékot.

DERÜLJ, DERÜLJ!

FÓRIS-FERENCZI RITA

A szeretet ünnepe

Azt hiszem, mi a családban szeretjük egymást.

Nem úgy, mint ahogy a filmekben szokás. A filmekben a kislány iskolába indul, s azt mondja az apujának, hogy „szeretlek apu!” Az apuja meg azt válaszolja, hogy „én is szeretlek, drágám!” De ezt csak úgy mondja, mert közben újságot olvas, és fel se néz.

Nálunk apu tudja, hogy engem sokszor meg kell ölelni. Anyu szerint naponta legalább négyszer. Néha ez már sok, mert képzeld el, ha anyu és apu és a nagytesóm és a kistesóm is megölel négyszer, no, számoljam csak ki: $4 \times 4 = 16$. Tehát 16 ölelés.

A kistesómnak ajándék kell. Őt ezzel lehet szeretni. Mindegy, hogy mi, csak ajándék legyen.

A nagytesómnak sokszor kell mondani azt, hogy: „Nagyon jól áll a hajad! Nagyon szép a blúzod! Gyönyörű vagy!” Pedig ez nem mindig igaz. De mostanában annyit sír a pattanásai miatt, hogy állandóan azt kell mondani neki, hogy nagyon szép, mert másképp nem hagyja abba a siránkozást.

Karácsonykor viszont minden felfordul.

Anya ideges. Ablakot pucol, kiborítja az összes ruhát a szek-

rényből, mos, vasal, recepteket gyűjt, süt-főz.

Apa morgolódik, mert anyu folyton az üzletbe küldi: sütőporért, mazsoláért, lisztért. Pedig anyu is tudja, hogy apu úgy lehet a legjobban szeretni, ha nem küldi vásárolni. Mert apu utál vásárolni.

Mi ilyenkor nem lábatlanok. Mert anyu ilyenkor állandóan ilyeneket mond: „Most ne segíts sütit sütni, mert sietnem kell! Most nincs időm drágám, mert ég oda a hús! Most nem kell zöldséget pucolnod, én hamarabb megcsinálok.”

És amikor megérkezik az Angyal, anyu fáradt, apu meg van sértődve, nekem hiányzik az ölelés, nagytesómnak a dicséret. Csak a kistesóm örül igazán az ajándéknak.

Ezért szeretem azt, amikor lejárnak az ünnepek. Én naponta meg fogom kapni a 16 ölelést. Nagytesót mindenki el fogja halmozni dicsérettel. Apu nyugodt lesz, mert nem küldik bevásárolni. S kistesó is örülhet. Repesett a karácsonyi ajándékoktól, de megkérdezte: „Ezt mind az Angyaltól kaptam! De tőletek nem kapok semmit?”

AMBRÚS LAJOS

A koronás kígyó

Élt egyszer egy jó gazdaember, volt annak egy rátarti felesége. Mindent jobban tudott, állandóan az urában lakott, az meg tűrte, mert ami igaz, igaz, nemcsak a szája járt annak a tűzről pattant fehérnépnek, hanem a keze is.

Egy reggel a gazda kint tett-vett az állatok között, s hát hallja az asszony száját:

– Jöjjön rögvest, hozzon kezebelit!

Mozdult erre az ember, tudta, baj van, mert a felesége kicsitől nem ijed meg.

De hiába nézett körül, a házban rosszakarónak színét se látta.

– Kend tán megvakult kint?! – mutatott az asztal alá a megrémült feleség.

Ott egy kígyófiú, fehér, mint az ezüst, a macskák tányérjából szürcsölte a tejet.

– Ez tőlünk elfér, majd egerészik – így a gazda, avval fordult is vissza.

De, nagy ég! Mit lát? A grádicson elnyúlva hevert a kígyók királynéja.

– A fiamat nem bántottad, jószágodért mit vársz? – emelte fel koronás fejét.

Bizony, ha nem szólal meg, repül a feje koronástól, de így a gazda nem vágott hozzá a husáanggal, csak annyit mondott:

– Ne ijesztgelessél!

– Megijedtél? – sziszegte az anyakígyó. – Hogy mástól állattól ne félj, érteni fogod a nyelvüket.

De a lelkére kötötte, hogy a tudományával el ne dicsekedjék, különben vége az életének.

Hitt is a gazda a kígyónak, meg nem is. De kilépve az ud-

varra, lám, értette, mit kotyog a kotló, mit gágog a lúd, mit rőfög a disznó. Segített is attól kezdve minden állat gondján-baján. Azok meg teljesen odavoltak érte.

Egy szép napon, amint hallja, miért siránkozik az ökör, akkorát nevetett, hogy a hasa rengett belé.

– Min mulatsz? – rivallt rá az asszony.

Bezzeg odalett az ember kacaghatnékja.

– Ne faggass! – próbált a sarkára állni. – Ha elmondom, estére nekem harangoznak.

– Csak mondja meg! – pattogott a feleség. – Ha belehal, meglátja, elsiratom, ahogy még asszony nem siratta el az urát.

Ríni kezdtek erre az állatok, sajnálták a jó gazdát. Egyedül a kakas járkált peckesen fel s alá.

– Megérdemli! – ugrott fel a kerítésre. – Én kilencnek parancsolok, ő egynek se tud? Meghallotta ezt a gazda.

– Hej! A nemjóját! – villámlott a szeme, s a kezében levő husángot úgy vágta földhöz, hogy derékban kettőbe törött.

Bezzeg a felesége egy szóval se kérdezte, mitől mérges. Már az állatok beszédére se volt kíváncsi.

Éltek is azontúl békésen, amíg meg nem haltak.

A tél díszei

A fagyöngy a fának bajt jelent, nekünk szerencsét hoz

Kisköpe

A törvényszéki tárgyaláson az egyik tanú így vallott:

– Éppen elhaladtam a ház előtt. Belülről gyanús zajt hallottam. Odaléptem az ablakhoz, körmömmel lekapartam róla a jeget, és belesettem a szobába, ahol megláttam a betörőt.

– Hamis tanúzásért megbüntetem! – szakította félbe a bíró.

Honnan tudta, hogy a tanú hazudott?

Szeptemberi megfajtás. Piros bogójú cserjék: málna, som, csipkebogyó (hecserli), vörös áfonya (piros kokozja), galagonya, berkenye, ribizli, egres; **sötétkék bogójúak:** bodza, fekete áfonya, kökény, szeder, boróka, borbolya. **Nyertesek:** Antal Áron, Felsőboldogfalva; a **gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola III. B osztálya;** a **hármásfalusi IV. osztály.**

Minden évszaknak megvannak a jellegzetes növényei, a télnek is. Mivel a szabad természetben télen zöldellő, virágzó növény kevés van, ezek a Karácsony díszéivé váltak. **A zöld ágak, piros bogyók** üde színfoltot jelentenek a fagyos, fehér világban. A tavasz reményét hirdetik, és segítenek ünnepelőbe öltöztetni környezetünket.

A Karácsony szinte egyidőben van a téli napfordulóval, amelyet a népek már a legrégebbi időkben is megünnepeltek. A germán törzsek a dombtetőkön a Nap tiszteletére nagy tüzeket gyújtottak, amelyekbe almát, diót, gabonamagvakat dobáltak áldozati felajánlásként, majd kis égő fenyőket gurítottak le a domboldalon, hogy fényt és meleget árásszanak az éjszakában.

A karácsonyfa feldíszítésének és gyertyákkal, csillagszórókkal való kivilágításának hagyománya is német eredetű, onnan terjedt el a keresztény világban.

A téli ünnepek jellegzetes növénye a fagyöngy is.

A fák ágain nő. Télen is zöld, gömb alakú kis bokrai messzire virítanak a gazdánövény csupasz koronájában. Viaszos, sötétzöld levelei között a fényes, fehér bogyók gyöngyszemekként sorakoznak. Minden gallya villásan kétfelé ágazik, s ennek régen csodatevő erőt tulajdonítottak. Varázsvesszőnek, csodakulcsnak tartották, amely minden zárat kinyit, s a tolvajt távol tartja.

A fagyöngy gyógyhatását már régen felismerték. Ma is több gyógyszer alapanyaga.

Kedvelt karácsonyi, újévi dísznövény, gerendára, mennyezetre függesztik, hogy szerencsét hozzon az új esztendőben. Aki a fagyöngycsokor alatt csókolja meg párját, sosem válik el tőle.

A téli ünnepek előtt a piacokon halmokban tornyosul a fagyöngy – szerencséire! Ugyanis félélősködő növény: vizet és ásványi sókat szív el a fától, amelynek ágain megtelepedett. Aki fagyöngyöt gyűjt, a fákat szabadítja meg kínzójuktól.

Hosszú utat tett meg a mikulásvirág, amíg eljutott hozzánk. Hazájában, Közép-Amerikában 3–4 méter magasra megnövő cserje. A virágkertészet bravúrja, hogy 30–40 centis cserepes növényt neveltek belőle, amely piros, rózsaszínű vagy fehér virágaival lakásunk díszé.

Havonta
3 díjat!

Fagyban nyílik, melegben hervad. A jégvirágok finom csipkét, mesebeli ezüsterdőt varázsolnak ablakunkra, keletkezésük azonban igencsak prózai: a lakásban levő pára a hideg ablaküvegre lecsapódva a nagy hidegben kristályos jégréteggé fagy meg.

Móra Ferenc a *Kincskereső* kisködmönben meghatottan meséli el, hogyan tanult meg írni: a befagyott ablak volt az én palatáblám, édesanyám gyűszűs ujja rajta a palavessző. Legkönnyebben az O-t tanulta meg: elég volt meleg szájacskájával rálehelnie az ablaküvegre.

BITAY ÉVA

Tűzként lobog a télben, de nem a virágja piros, hanem a felső levelei

Mit gondol...

a kutyus? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Móra Ferenc néha még felnőtt korában is fordítva írta az S betűt. Miért?

MIT GONDOLNAK A CIGÁK?

A szeptemberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Nekünk is fel kell oda mászni?
- Hú, de megéheztünk ettől az egérforma felhőtől!
- Mire várunk? Hogy a

sült egér a szánkba repüljön?

- Álljunk egymás hátára, hátha elkapjuk ott fent azt az egérfarkat.
- Gyertek, skálázzunk egyet! Dó-ré-mi!
- Vajon az ott fenn a tejföles tál?

- Itt repül a húsgombóc! Vagy tán szárnya nőtt az egérnek?

- Belebújhatnánk a kesztyűbe, mi is öten vagyunk.

- Jólesne egy kis tejeső vagy inkább egéreső.

Kovács Áron, Székelyudvarhely; **Nistor Klementina**, Szászrégen; **Cine Krisztián**, Ferencz Márk, Ferenczi József, a Fogarasy Mihály Iskola III. A osztálya, Gyergyószentmiklós; **Balogh Réka**, **Sólyom Márk**, **Nagy Izabella**, **Újfalvi-Veres Dorothea**, a **L. Rebreanu Iskola IV. D és E osztálya**, Marosvásárhely; **székelyvéckei olvasóink**

Akció a madáretetőben

Fenyőpinty

Széncinege

Házi veréb

Zöldike

Csip, csirip! Ez verébül azt jelenti: Köszönöm a reggelit!

Jó, ha tudsz idegen nyelveket. A múltkor Sün Balázzsal beszélgettem, most a fázó kismadarak üzenetét fordítom le nektek.

– Éhezünk, és fázunk. Segítsetek átvészelni a telet! – kérnek felborzolt tollú kis barátaink.

Fából készült madáretetőm már öt éve kint van. A madarak odaszoktak, sőt mivel a magot mindig ugyanakkor rakom ki, már azt is tudják, mikor gyülekezzenek. Mint mindenben, ebben is következetesnek kell lennünk. Ha elkezdjük az etetést, márciusig ne hagyjuk abba, mert a madarak számítanak ránk. Márciustól ápriliséig pedig fokozottan csökkentünk az eleséget, hogy a kis kosztosok visszaszokjanak az élelemkeresésre.

Fenyőpinty

Zöldike

Építettem egy kis házat,
Minden madár ki-bejárhat.
Tárva-nyitva vendéget vár,
Ahány madár, mind idejár.
Ázva, fázva bekopognak,
Ablakomban toporognak.
Csipegetnek, eszegetnek,
Jóllakottan továbbmennek.
(Matos Maja)

Osztályotokban ahány gyerek, annyiféle? No, a madarak sem egyformák. Hadd mutassam be madáretetőm törzsvendégeit.

A házi veréb a legszemtelenebb: beül az ajtóba, vígan falatozik, de odébb nem menne, hogy társai is ehessenek. Vá-

logat, kiszórja a magot, sokat elpocsékol.

A legkíváncsibb és legbátrabb a széncinege. Minden érdekl. Ha új ételt, almát, szalonnát teszek ki, elsőként jön oda megkóstolni vagy az új etetőt kipróbálni. Ha a veréb az ajtót elfoglalja, bemegy az ablakon. Egy cseppet sem félős.

Azt is tudom, mikor mérgesek, mikor veszednek kerti vendéglőm kosztosai. Ilyenkor szárnyukat félig kitárják, felemelik. A meggyvágó a legveszélyesebb közülük: ha ideges, erős csőrével rákoppint a többiek fejére, így vet véget a vitának.

A zöldike, a meggyvágó, a házi veréb, a fenyőpinty az etetőn ülve, csőrükben a nyelvükkel forgatva törik fel a magot, a héját kiköpi. A széncinke és a kékcinke elviszi egy közeli fágra, és ott a lábával szorítva csőrével kopog-

Házi veréb duó

Házi veréb

Kékcinege

Meggyvágó

Széncinege

Zöldike

atja a napraforgót és más magot, míg el nem jut a puha bélhez. Így amikor eldobja, a magon csak egy kis lyuk látszik.

Nagyon aranyosak és szórakoztatóak.

Boldog, békés Karácsonyt kívánok. Legyünk barátok az új évben is! BBRREEKK

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Köszönöm rajzaitokat,
küldjétek még
sokat-sokat.

Baka Dávid,
Szászrégen

Kécz Tímea,
Szatmárnémeti

Kis Roxána-Nikoletta,
Gyergyószentmiklós

Haricska Attila,
Vargyas Ibolya
Csíkszentgyörgy

Rejtvénypályázat

Dsida Jenő karácsonyi versének egy sorát küldjétek el szerkesztőségünk postai vagy e-mail címére. Öt könyvjutalom vár szerencsés gazdájára.

Karácsonyfa minden ága csillog-villog, csupa drága, szép mennyei üzenet:

.....

A Rejtvénykirály

1	2	3	4	5	Z	Ü		6	7	8	9	10
11						12	13				14	
N		15			16					17		
18	19		Z		20				21	P	22	23
	24	25		26				27		28		O
29			30					31			32	
33						Ü	L					

VAJNÁR ILONA rejtvénye

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első része
6. Örökzöld fa
11. Vízi sport
12. Filmes vágás (SNITT)
14. A nagy varázsló
15. Arany János időskori versei (ŐSIKÉK)
17. Nagy Réka névjegye
18. Dolgozni kezd!
20. Adnak neki
22. Kék a szélein!
24. Részvénytársaság rövidítve
26. Fejhez lapul a haj
29. Arra a helyre rak
31. Kíséret (SLEPP)
33. Ilyen növény a paszuly

FÜGGŐLEGES

1. Ősi magyar férfinév (KUND)
2. Szintén
3. Hálót készít a pók
4. ... vásár, lași magyar neve
5. Agyban lakozik
6. Fikusz töve!
7. Erdős Tamás névjegye
8. Netán mássalhangzói
9. New ..., amerikai város
10. Erdei szelíd állat
13. Néppel kapcsolatos
16. Igefajta, pl. eszik, iszik
19. Tejtermék
21. Bolt bútorzatának része
23. Koptatni kezd!
25. Kopasz
26. Titkon figyel

27. Mester páratlan betűi
28. Farmermárka (LEE)
29. Indíték
30. Állóvíz
32. Pál Tamás névjegye

Fekete-Kászoni Boróka,
Szilágybagos

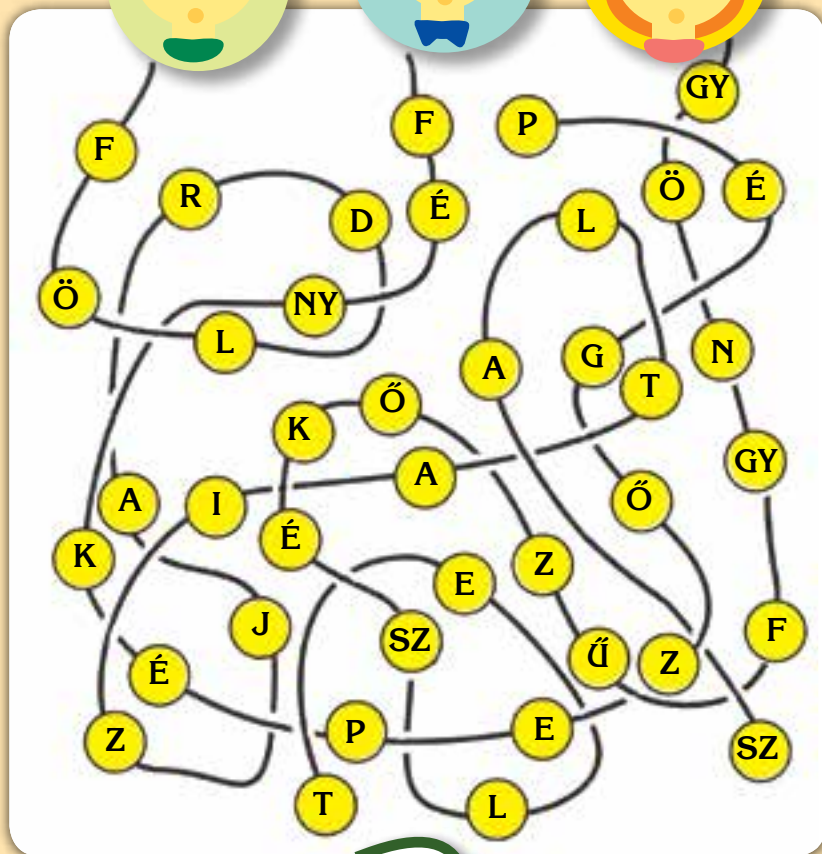
Nyertesek

A szeptemberi rejtvénypályázat megfejtése: A tudást nem lehet ajándékba kapni. Nyertesek: Erdei Heléna, Szamosardó; Kőrösi Mátyás, Szalárd; a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum IV. A osztálya; a pusztadaróci III.; a málnásfürdői III-IV. osztály; magyarpéterfalvi olvasóink.

Találd ki!

1

Gazdag volt az angyaljárás, a gyerekek szebbnél szebb ajándékokat kaptak. Olvasd ki a felfűzött betűkből, hogy kinek mi rejtett a csomagjában.

– Apa, mit szólnál, ha Karácsonyra egy kulcstartót kapnál tőlem?

– Kedves vagy, de egy jó bizonyítványnak jobban örülnék.

– Késő. A kulcstartó már megvan.

...

– Peti, figyeld meg a következő igét: én ajándékozok, te ajándékozol, ő ajándékozik. Milyen időben van ez?

– Hát.. úgy Karácsony táján...

Fogadjunk, hogy nem találsz ki, mit hoztam neked!

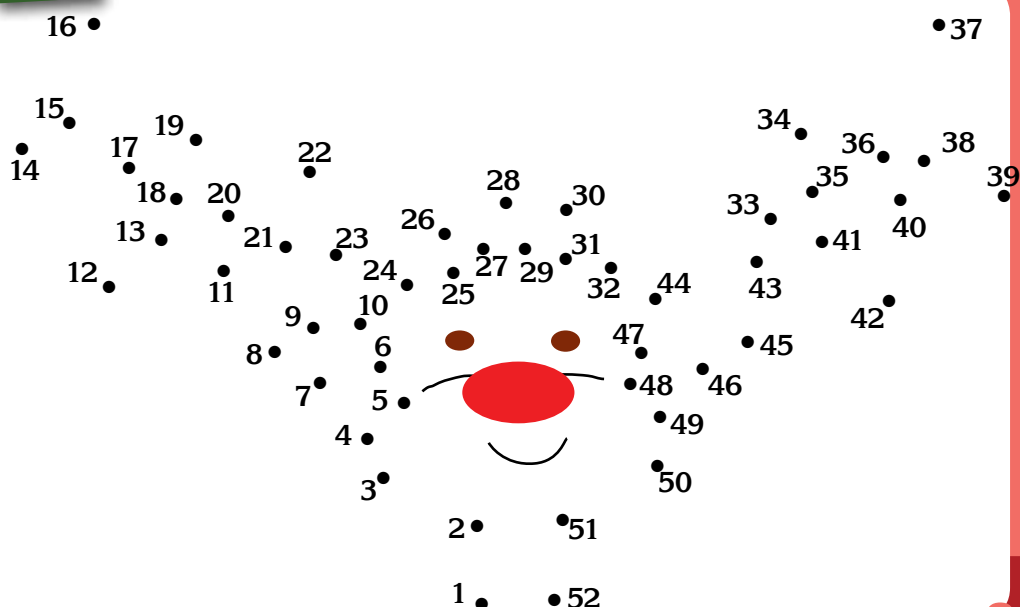

2

Van, ahol ő segít a Mikulásnak az ajándékok szállításában. Kösd össze a pontokat a számozás sorrendjében.

Szócs Anita,
Csíkszentgyörgy

3

Mit mond a rajzon látható eszkimó apa? A jelzett A betűtől indulva, a nyilak irányát követve olvasd ki a betűhálóból.

A	B	É	G	A
CS	Z	Ő	I	P
A	L	D	T	Ó
S	Á	T	Ó	L
R	Ú	K	É	D

Novemberi megfejtések

1. Énekóra, tornaóra, történelem. 2. A 2-es. 3. Vándormadár. 4. Ő maga. 5. ás, kő, ök, ős, só, ács, ásó, cső, kóc, pók, sós, csók, kósó, csákó, ócskás. 6. Medgyes.

Szólj, szám!

1. **Hon:** a haza régies alakját ma már egymagában alig használjuk. De ha eléje vagy mögéje ragasztjátok azt, hogy: **ott, itt, kül, lap, ismeret, fi, alapító, -talan, mindjárt** ismerősebb lesz. Foglaltok rövid mondatokba a keletkezett szavakat.

2. Anyaországi vírus. Szeptemberben arra figyelmeztettünk: ne engedjük, hogy nyelvhasználatunkat megfertőzze az **a Pista, a Juli** féle helytelen névelőhasználat. Most a **két** számnevünket védjük meg. Már a tévébemondók is a **kettő**-t használják ott is, ahol a **két** alak lenne a helyes. Hogy össze ne tévesszék a héttel? Inkább nyissák ki a fülüket! Javítsátok ki, ahol hibáztunk: **Ma délbén kettő fokot mértek. Nálatok hány fok volt? Kettő. Kettőszáztíz baleset volt. Gera Zoltán huszonkettő gólt lőtt. Kettő-nullra győztünk. Kettőször estem hasra.**

3. Testbeszéd. Egy-egy testrész nevével alkossatok összetett szót az alábbiakból: **...kalács, ...nyom, ...tekert, ...hős, ...kagyló, ...fedő, ...tömés, ...fúrt, ...lenyomat, ...font, ...alávaló, ...nyereg, ...vetve, ...védő, ...ágy**

Szeptemberi megfejtések: 1. Pistát keresik telefonon. Megcsodáltuk az Anna rajzát. A Zoli labdája lyukadt ki, vagy: Zolinak a labdája lyukadt ki. Kolozsvár nagy város. Egy nagy városban könnyen eltévedhetsz. 2. megérdemelt győzelem, a legjobb lett a győztes, nem ő a győző, a sok feladatot nehezen győző, alig győzi erővel, nem hiszem, hiába győzködsz, Atilla legyőzhetetlen volt, a hős győzedelmeskedik, meggyőz az igazáról, legyőzi az ellenséget, a hibáit. 3. A csata, csattog, csatol, csatlakozik szavak közös töve a **csat** hangutánzó szó. Mindenik új fogalom csatánással jár, és valamilyen összekapcsolódást jelent. **Nyertesek:** a **szatmárnémeti V. Lucaci** iskola III. B; a **marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola** III. D osztálya; a **lövétei** III. A osztály.

Szó-móka

Hogy a kutya lopakodik,
Sompolyog, majd meglapul,
S ha ráförmedsz, elkotródik –
Hogy mondjam ezt olaszul?

Másik erre settenkedik,
Sündörög, majd elterül,
Ráripakodsz, eloldalog –
Hogy mondjam ezt németül?
(Gyimóthy Gábor: Nyelvlecke)

MASZAT MŰVÉSZ és a KARÁCSONY

...Nézz utána, hogy minden nappól, a legközönségesebb, sivár hétköznapból is ünnepet csinálj, ha pillanatokra is! Egy jóindulatú szóval. Méltányos cselekedettel. Udvarias mozdulattal. Nem kell sok az emberi ünnephez. Minden napba belecsempészhetsz valamilyen varázsos elemet. Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Az ünnep a különbözős – írta Márai Sándor.

Maszatművészként néha úgy érzem, hogy a festés, maszátolás, rajzolás is bizonyos fokon ünnep. Meséltem már nektek a formák, a vonalak térhatásáról, a meleg és hideg színek térbeli mozgásáról, a perspektíváról. A tér, kint és bent, lent és fent körülvesz, átölel minket. Ahogy elkezdünk rajzolni a fehér papírlap megnyílik előttünk, a képzeletünk előtt, mint egy ajtó, melyen belépve varázslatos világ tárulhat elénk. Játsszátok bátran a képzeletetekkel, lépjétek be a fehér papír-kapun. Mit láttok?

Hogyan látjátok az ünnepet? Milyenek az ünnepi fények, színek, formák, alakzatok? Alkotás közben csodálkozunk, fürkészhünk, kérdezhünk és feleleteket, megoldásokat keresünk. Sokféle válasz létezik, a művészettörténet is a lehetséges válaszokról mesél.

Ti hogyan képzelitek el Jézus születését? Terveztek képeslapot, vagy illusztráltok Juhász Gyula versének részletét.

Havonta!
3 díjat!

Sokan sokféleképpen ábrázolták a karácsonyi, betlehemi jelenetet. Agyagba, kőbe, fába vésték, vászonra, selyemre, papírra festették.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Szép Tündérország támad föl szívemben,
ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
megszáll egy titkos, gyönyörű ígélet,
ilyenkor decemberben.
(Juhász Gyula: Karácsony felé)

Az én iskolám – ez volt Maszat Művész szeptemberi feladatának címe. Könyvjutalmat érdemel a **horodalmási III. osztály (Deák-Rigó Beatrix rajza – 1)**; **Székely András, Nagykároly (2)** és a **székelyudvarhelyi Orbán Balázs Iskola III. A osztálya (Balázs Rebeka rajza – 3)**.

Georges de La Tour (1593–1652)
francia festőművész:
Jézus születése.

A fény-árnyék ellentétére építő mester képei egyszerűséget és nyugalmat sugároznak.

1

2

3

Levelező

Sárkányt látok, kardot rántok – rikkant meséink hőse, pedig nem minden sárkány gonosz. Én, Kószabósza például a légynek sem ártok, akárcsak a kínai mondák sárkánya, mindig a jók oldalán küzdök. A jászolból rád mosolygó Kisjézzussal kérek: a jót keresd mindenki-ben és mindenben. Legalább ilyenkor, Karácsony táján.

Köszönjük azoknak, akik nemcsak az angyalkának írtak levelet, hanem nekünk is: **Zsidó Tímea, Birton Viktória, Török Kriszta Bernadett**, Marosvásárhely; **Kiss Andrea Sára**, Maroskeresztúr; **Török Nikolette, Monó; Bodó Leó**, Csíkszentdomokos; **Pauliuc Rita, Fiacskó Krisztián**, Szatmárnémeti; **Nagy Henrietta Gyöngyi**, Szamosardó; **Mátyás Kincső**, Székelyudvarhely; **Szarvadi Arnold**, Belényes; a **székelyudvarhelyi Orbán Balázs Iskola III. A; a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola III. A, III. B, III. SbS; a szászrégeni A. Maior Iskola III. B, IV. B; a marosvásárhelyi M. Viteazul Iskola IV. C, a Dacia Iskola IV. B; a szatmárnémeti V. Lucaciu Iskola III. B, a Hám János Líceum III.; a nagyváradi D. Cantemir Iskola V. E osztálya; a kalotaszentkirályi III.; a lövétei III. B; a marosludasi III. D, IV. C osztály; krasznahorvati, árpádi, magyarhermányi, szabadkai olvasóink.**

Dombi Sára,
Szilágyperecsen

• A Karácsony változatlansága azt jelképezi, hogy vannak örök értékek, amelyek nem vesztenek fényükből, bármi történjék is, ugyanolyan fontosak maradnak – üzeni **Geréb Harmat-Izabella osztálya a székelyudvarhelyi Orbán Balázs Iskolából.**

• Változatlan érték a **gyulakutiak** és a Napsugár barátsága is. A nemzedékek váltják egymást, de a tanítók ragaszkodása, értő figyelme megmarad. Az idén **László Éva Melinda negyedikesei** vették át a **Szólj, szám!-stafétát.**

• Egyik legszebb osztályképünk a felsőboldogfalvi színjátszófesztiválon készült. A hagyományörzés mindennapjaink része: nemezelünk, gyöngyöt fűzünk, néptáncot tanulunk – írta jogos büszkeséggel **Székely Emőke tanítónő a székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceumból.**

● Mi tudunk titkot tartani! **Rigó Ildikó**, homoródalmási tanító néni csak akkor tudja meg, hogy **Golicza Zsófia** elküldte nekünk vidám osztályképüket, amikor kinyitja a decemberi Napsugárt.

● Harmadikosok vagyunk, eddig a Szivárványt olvastuk, most ismerkedünk a Napsugár cikkeivel. Nagyon tetszik mindegyik rovat. Várjuk a következő számot! **Kocsis Éva** és a **krasznai III. C**

Kedves Kószabósza! Örülök, hogy megismertelek, és minden hónapban találkozunk. Szeretem a sárkányokat, kedvenc olvasmányom az *Így neveld a sárkányodat* című regény **Cressida Cowell**től. Neked is tetszene.

Mészáros Kristóf, Hegyközcstár

● Karácsonykor a templom és az iskola különösen közel kerül egymáshoz. **Hatos Gabriella** tanító néni osztályának ünnepi műsora nemcsak a **sepsiszentgyörgyi** Ady Endre Iskolában, hanem a templomban is felcsendült.

● Várjuk a Napsugár újdonságait. Mindent elolvassunk, megbeszélünk, megoldunk belőle. Köszöntésedre napsugarat formáztunk a fűben, s reméljük, majd a hóban is fogunk. **Táncos Mónika** osztálya a **székelykeresztúri** Petőfi Sándor Iskolából

● **Tankó Veronika Zita** tanító néni osztálya a nagyváradai Szent László Líceumból előbb Szivárvány-, majd Napsugár-olvasóként vált „állandó munkatársunkká”.

NÉKI ADNÁM

Adventi naptárunkban tulipános mintákkal, jósággal, áldozatokkal hímeztük ki a Kisjézus ködmönét.

Ha levelet írtok Neki, az angyalnak, a Mikulásnak, ne csak azt soroljátok, mi mindent szeretnétek kapni. Azt is írjátok bele, hogy ti mit adtok Jézuskának, szeretteiteknek?

Íme a töredéke a tengernyi csodás üdvözetnek, amit tőletek kaptunk. Ez a mi legszebb ajándékunk.

Török Mária osztálya a csík-szeredai Petőfi Sándor Iskolából

Szakács Aranka tanítványai a marosvásárhelyi Al. I. Cuza Iskolából

Csedő Magdolna csík-szentgyörgyi kisdíákjai

Szakács Anikó és székelyszenterzsébeti olvasóink

A választói Kallós Zoltán Alapítvány közössége

Tankó Zita osztálya a nagyváradai Szent László Iskolából

Bunău Irén kisdíákjai Árpádról

Kolcsár Mária csík-menasági osztálya

Täslävan Melinda és seprődi olvasóink

Valter Zsuzsa kisdíákjai Zimánd-újfaluból

Fándly Enikő osztálya
a nagyváradai D. Cantemir
Iskolából

László Mónika és
Szabó Julianna diákjai
Csíkdánfalváról

Tomsa
Enikő és
a málnás-
fürdői
kisisko-
lások

Marton Irénke
nyárádszeredai
osztálya

Fügedy
Anikó
margittai
nebulói

Bagoly Antónia
kovásznai
kisdiákjai

Csíki Katalin és
magyar királyfalvi
olvasóink

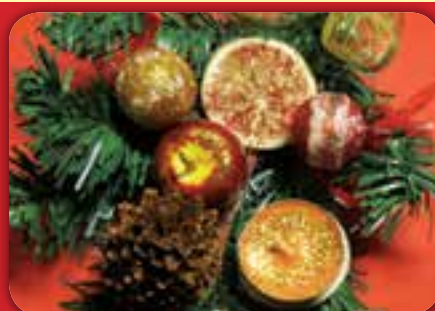
Nagy Lenke
ivói kisdiákjai

Dávid Éva
diákjai a
gyergyó-
szentmiklósi
Fogarasy
Mihály
Iskolából

Szodorai
Melinda
osztálya
Szilágy-
somlyóról

Bartha Orsolya
kendi tanítványai

Bogdán
Egyed,
Lujzika-
lagor

Irkafirka

Csak állok, és nézek,
nézd, hogy csillognak a fények!
Szemben is lassan
kigyúlnak a fények.
Apró tüzek már bennem is égnek,
de még nem értem, mit is érzek.

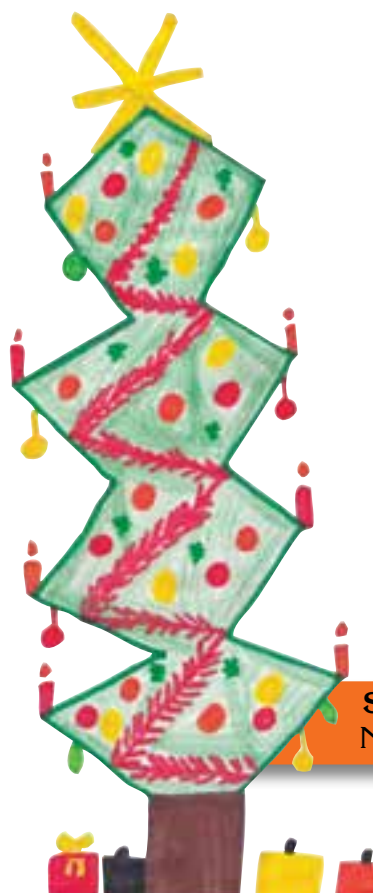
Fülöp Bernadett,
Marosvásárhely

Fütyül a, fütyül a Jancsi,
pattog a, pattog a kocsi,
várja már, várja a telet,
mindig csak ezt
dúdolja neked!
Jönnek, jönnek az ünnepek,
örülnek, örülnek a gyerekek,
legyetek jók és
barátságosak,
hogy hozzon a Mikulás
ajándékokat.

Joldos Márk,
Szatmárnémeti

Miki, Miki, Mikulás,
Mit hoztál, mit hoztál?
Mogyorót a zsákomban,
Csingilingi vesszőt
a karomban.

Józsa Réka,
Sepsiszentgyörgy

Szabó Blanka,
Nagyernye

Jön már a Karácsony,
Nagymama süti
A finom kalácsot.
Kinn a cica remeg,
Kántálni jár minden gyerek.
A házak pompába öltöznek,
Jó illatok keringenek.
Én vagyok a hóember,
Ha a versem megtetszett,
Legyen csodás ünneped!

Mátéfi Katalin Zsuzsánna,
Küküllőszéplak

A télről az jut eszembe,
hó is kell a kezembe,
abból lesz a hógolyó,
örvend minden szánkózó.
Azért minden gyerek jó,
hogy kapjanak csomagot,
almát, diót, mogyorót.

Sántha Kriszta Barbara,
Vajdaszentivány

Piros puttony tele van,
a Mikulás úton van.
Sok a labda és a baba,
kicsi kocsi, vonatocska.
Mikulásnak gyárában
ajándékok készülnek
százával.
Segítője sok kis manó,
minden ajándék
szívhez szóló.

Turcaş Petra,
Gyergyószentmiklós

Izzik a lámpa,
Hajlik a vállfa,
Muzsikál a nóta,
Ragyog a zöld fa.
Csomagbontó élmény,
Füstöl a kémény,
Izzik a kályha,
Táncolunk már ma.

Szakács Hanna,
Zabola

Kocsis Kitti, Árpád

Itt a tél, jaj, de jó,
Milyen szépen hull a hó!
Közeleg a Karácsony,
Sütöm már a kalácsom.
Itt a tél, itt a tél,
Megdermed a pipitér.
Sütöm már a kalácsom,
Szereti a családom.
Szeretem a családom,
Finom lett a kalácsom.

Péter Nóra, Zabola

Szakács Anita,
Marosvásárhely

Tél van. A fehér puhaság
örömmre szolgál. A há-
zunkban mindenki nyüzsög,
takarít, mindjárt itt a Kará-
csony. A Szentestén nyuga-
lom és béke lengi be ottho-
nomat. Olyan jó így élni.

Siklódi-Pálfi Barbara,
Marosvásárhely

Boros Roland,
Magyarlapád

Vargyas Ibolya,
Csíkszentgyörgy

**Nagy-Árkosi Éva tanítvá-
nyai küldték a marosvásár-
helyi L. Rebreanu Iskolából:**

Ha Karácsony lehetnék,
Egy házból sem hiányoznék,
Fiatalt, időst egyaránt
Örökre felviditanék.

Gligor Magdolna Orsolya

Ha Karácsony volnék,
munkásoknak szabadságot,
gyermeknek vakációt,
szerelmeseknek házasságot,
növényeknek hótakarót,
állatoknak abrakot,
gazdáknak kandallót hoznék.

Talpas Emil Krisztián

Ha Karácsony volnék,
mindig fehér lennék,
szeretetet, örömet adnék,
cukorkát, csokoládét,
díszeket fenyőfára raknék.

Zilinszki Botond

Ha Karácsony volnék,
örömboltot nyitnék,
és oda csak az jöhet,
ki hiszi, hogy Jézus
megszületett!

Dénes Ingrid

**Szfárlí Johanna Beatrix
és Zsanett Bernadett,**
Gyulakuta

A tél nagyon szép,
a tél nagyon jó,
nemsokára jön
Mikulás apó!
Utána meg az angyal jár,
ennél jobb nem is
lehetne már!

Bálint Andrea,
Marosvásárhely

Karácsonyra készül az
egész család, mindenkinek
megvan, hogy mit kell ten-
nie. Együtt megyünk a szent-
esti előadásra a templomba.
Istentisztelet után lezajlik az
ünnepi vacsora. Ezután meg-
nézzük az ajándékokat, és
késő estig beszélgetünk.

Szép pillanatokat elevenít-
tünk fel, és a jövőt tervezzük.

Kacsó Henrietta,
Nyárádszereda

Fejér Tímea,
Csíkszentgyörgy

**Címlap:
MOLDOVÁN
MÁRIA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX, S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-776x

KÖSZABÓSZAZA ÜZENETEI

Gyöngyvirág Palkó, népmese.
Vajda Anita rajza, Gyergyószentmiklós

Sportolj,

és küldj fényképet
magadról!

Hajrá, fiúk, jégkorongozók! - Sántha-Deák Előd, a csíkszeredai Nagy Imre Iskola tanulója minden fiút arra buzdít, hogy válassza ezt a sportágat. Ő csapatával számos nemzetközi tornán vett részt, Frankfurt am Mainban is szép eredményt értek el.

Kézimunkázz,
és küldj képet róla!

Gyertyafényes, boldog ünnepet kívánok nektek! Bár nem vagyok angyalka, két karácsonyfát küldök ajándékba. A színes, hajtogatott Horga Mónika zimándújfalu kézimunkakörén készült, a hófehér fácskát Varga Éva gyulakuti tanítványai tortacsipkéből kerekítették.

Olvass,
és küldj rajzot róla!

Ünnepeljünk!

60 ÉVES A NAPSUGÁR. Küldjétek ti is fényképet, rajzot, kézimunkát, néhány köszöntő sort postán, világhálón vagy a két Napsugaras bácsival, hogy benne legyetek a – reméljük – sokszáz oldalas emlékkötetben, melyet gyermekeitek, unokáitok is lapozgatnak majd.

E lapszám támogatói:

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Vágjátok ki a bélyeget,
és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 4 lej, 400 Ft

